

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-876/13-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Gymnázium Františka Martina Pelcla, Rychnov nad Kněžnou, Hrdinů odboje 36
Sídlo	Hrdinů odboje 36, 516 11 Rychnov nad Kněžnou
E-mail právnické osoby	gymrk@grk.cz
IČO	60 884 703
Identifikátor	600 012 557
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Petrem Kačírkem, ředitelem školy
Zřizovatel	Královéhradecký kraj
Místo inspekční činnosti	Hrdinů odboje 36, 516 11 Rychnov nad Kněžnou
Termín inspekční činnosti	25., 26. a 28. listopad 2013

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti dne 25. 11. 2013.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Škola realizuje obory vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté studium) a 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté studium) dle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP).

Ke dni inspekce se vzdělávalo v 16 třídách celkem 447 žáků (227 v osmiletém a 220 ve čtyřletém gymnáziu), z toho 4 žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), 7 cizinců. Kapacita gymnázia je naplněna na 75 %.

Celá škola je bezbariérová. Za poslední tři roky došlo k významným změnám v materiálně-technickém zázemí školy (např. zateplení nové budovy a sportovní haly, rekonstrukce sociálních zařízení v přístavbě, oprava střechy a výměna osvětlení ve sportovní hale, vybudování nové učebny pro žáky, rekonstrukce laboratoře fyziky).

Na veřejnosti se škola prezentuje webovými stránkami, účastní se prezentačních výstav, pořádá dny otevřených dveří, spolupracuje s regionálním tiskem a dalšími školními i mimoškolními organizacemi. Navázána je spolupráce s Domem dětí a mládeže v Dubně, se školou v Holandsku (Gouda), s gymnáziem v Magdeburgu a v Braunschweigu. Proběhlo první setkání učitelů školy s vyučujícími francouzské střední školy.

Ve škole je zaměstnáno 38 pedagogických pracovníků včetně ředitele školy. Ve školním roce 2013/2014 působí ve škole lektor anglického jazyka, kterého škola získala na základě úspěšné žádosti u Fulbrightovy nadace. Poslední institucionální hodnocení školy se uskutečnilo v roce 2010.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

O vzdělávací nabídce a postupu při přijímání žáků škola informuje způsobem dostupným všem uchazečům na internetových stránkách, na prezentačních akcích, na dnech otevřených dveří pro uchazeče a jejich zákonné zástupce. Pracovníci školy navštěvují rodičovské schůzky na základních školách, ale informace se dostávají k uchazečům i inzercí v regionálním tisku. V rámci přijímacího řízení do obou oborů vzdělání uchazeči konají testy z českého jazyka a matematiky. Pro tento školní rok bylo přijato ke studiu celkem 88 žáků. Malý (20 – 30%) podíl na výsledném umístění žáka měla klasifikace ze základní školy. Bonifikaci mohli žáci získat za výsledky v soutěžích pořádaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT). Přijímací řízení pro školní rok 2013/2014 bylo v souladu s právními předpisy.

Ve škole je zaveden systém identifikace žáků se SVP, žáků mimořádně nadaných a cizinců. Evidenci zajišťuje výchovná poradkyně, která sestavuje seznam žáků se stanovenou pedagogickou diagnostikou. Vyučující jsou o těchto skutečnostech informováni. Z rozhovorů s výchovnou poradkyní vyplynulo, že přenos informací tímto způsobem je funkční. V tomto školním roce nikdo ze čtyř žáků se SVP nepožádal o individuální vzdělávací plán, vzhledem k jejich diagnostice bylo vyučujícím doporučeno zohledňovat jejich vzdělávací potřeby. Žádný žák není evidován jako mimořádně nadaný. Kontrolou elektronické matriky bylo zjištěno, že evidence žáků se SVP je řádně vedena. Výchovná poradkyně, která také působí jako garant školního parlamentu, což jí usnadňuje komunikaci se žáky, poskytuje po předchozí domluvě poradenské služby žákům a jejich zákonným zástupcům, pomáhá žákům při výběru volitelných předmětů a jejich další profilaci. Kariérní poradenství je využíváno především žáky závěrečných ročníků. Na okraji zájmu výchovné poradkyně je průběžná a dlouhodobá péče zejména o žáky s neprospěchem a metodická podpora učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických poznatků a dovedností.

Pro žáky primy škola organizuje adaptační seznamovací kurz, na kterém jsou nastupující žáci seznámeni formou her s novým prostředím a preventivním programem sociálně patologických jevů. Pro začínající žáky čtyřletého studia je pořádán třídní adaptační kurz s obdobným programem. Žáci jednotlivých ročníků se účastní besed s preventivní

tematikou. Ve vzájemné spolupráci např. s regionální pedagogicko-psychologickou poradnou, nízkoprahovým centrem SKA, odborem sociálních věcí Městského úřadu a Okresním soudem v Rychnově nad Kněžnou se metodikovi prevence daří ve škole minimalizovat výskyt sociálně patologických jevů. Škola má zpracovaný minimální preventivní program sociálně patologických jevů, který definuje cíle, konkrétní způsoby prevence včetně metodických postupů jejich řešení. Přílohou tohoto programu je projekt Škola – zóna bez drog. Během školního roku 2012/2013 nebyly řešeny závažné případy záškoláctví ani další rizikové chování žáků. Škola pravidelně pomocí měření kontroluje absenci drog u žáků.

Pro vzdělávání žáků je ve škole vytvořeno bezpečné prostředí, školní řád definuje podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ) žáků. S pravidly BOZ a školním řádem byli žáci seznámeni na začátku školního roku třídními učiteli. Úrazy jsou většinou způsobeny při tělesné výchově a při ostatních tělovýchovných aktivitách pořádaných školou. V předepsaných intervalech jsou prováděny odborné kontroly BOZ. Kontrolou bylo zjištěno, že lékárníčky rozmístěné ve škole na přístupných místech jsou funkční. Provozní řády odborných učeben i v místech určených pro pohybové aktivity jsou aktualizovány. Míra úrazovosti za poslední tři roky má klesající tendenci. (34 úrazů ve školním roce 2011/2012, 22 ve školním roce 2012/2013, ke dni inspekce od září 2013 ke dni inspekce 9 úrazů). Kromě tří byly ostatní úrazy evidovány v tělesné výchově.

Ředitel školy působí ve funkci od roku 2010 a splňuje předpoklady pro výkon funkce. Koncepce dalšího rozvoje školy spočívá především v naplňování školních vzdělávacích programů. Systematicky jsou plánovány činnosti v časovém horizontu jednoho školního roku, které jsou konkretizovány v měsíčních plánech. Specifikem plánování je příprava, realizace a vyhodnocení plánů v předmětových komisích. Dílčí výsledky a úspěšnost žáků v jednotlivých oblastech vzdělávání předmětové komise průběžně sledují, avšak jejich vyhodnocení plánovitě a systematicky neprovádějí. Vedení školy každoročně hodnotí strategické dokumenty a plány školy a přijímá příslušná opatření. Koncepční záměry, výsledky analýz a hodnocení školy jsou projednávány s pedagogickou radou, na poradách vedení a provozních poradách. Zpětná vazba je funkční a poskytuje vedení školy dostatek podkladů pro vyhodnocení dosaženého stavu. S koncepčními záměry je seznamována školská rada, rodičovská veřejnost i zřizovatel. Povinnosti, pravomoci a úkoly pracovníků školy jsou delegovány v souladu s organizačním řádem. Informace o podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání jsou vyhodnocovány pravidelně standardními způsoby. Kontrolní a hospitační činnost je spíše operativní, uskutečňovaná na základě podnětů nebo krátkodobě stanovených cílů. Do kontrolní činnosti jsou systematicky zapojeni všichni pracovníci v rozsahu svých pravomocí, včetně předsedů předmětových komisí. Frekvence hospitační činnosti je dostatečná.

Porady probíhají pravidelně a hierarchicky. Vyústíjí v konkrétní závěry a úkoly a jejich plnění je sledováno. Vedení školy zajišťuje funkční vnitřní a vnější informační systém.

Povinná dokumentace (školní matrika, doklady o přijímání žáků, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování, vzdělávací programy, výroční zprávy, třídní knihy a rozvrhy vyučovacích hodin, personální dokumentace) je vedena průkazně. Školní řád byl zveřejněn ve škole na přístupném místě a obsahuje stanovené náležitosti. Ředitel školy s ním seznámil prokazatelným způsobem zaměstnance a žáky školy a informoval o jeho vydání a obsahu zákonné zástupce nezletilých žáků.

Partnerství školy je hodnoceno jako funkční. Podporuje naplňování jejích koncepčních záměrů. Ve škole je zřízena školská rada, vedení školy přijímá opatření na základě jejích podnětů a vyjádření. Na standardní úrovni je rozvíjena spolupráce se zřizovatelem školy a Městem Rychnov nad Kněžnou. Rodiče mají možnost zapojit se do činnosti Sdružení

rodičů a přátel dětí a školy při Gymnáziu F. M. Pelcla v Rychnově nad Kněžnou (dále SRPDŠ), které se podílí na financování většiny školních nadstandardních aktivit. Spolupráce pracovníků školy s rodiči je pravidelná, rodiče jsou informováni rovněž prostřednictvím webových stránek školy, využívána je i e-mailová komunikace a dálkový přístup ke klasifikaci žáků. K dobrému klimatu školy přispívá funkční spolupráce se žákovským parlamentem.

Úspěšně se rozvíjí spolupráce se zahraničními školami. Žáci pracují na řadě cizojazyčných projektů, které uplatní při výměnných pobytech v partnerských školách. Jako velmi prospěšnou hodnotí ředitel školy vzájemnou spolupráci s Úřadem práce v Rychnově nad Kněžnou, zejména s Informačním a poradenským střediskem pro volbu povolání, které poskytuje poradenské služby žákům a řediteli školy při obsazování pracovních pozic.

Důležitým partnerem ředitele školy je odborová organizace, která se aktivně podílí na chodu školy, připravuje řadu společných akcí a pečuje o zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců.

Z 38 pedagogických pracovníků je 37 odborně kvalifikovaných. Ve škole jsou vytvořeny dobré podmínky pro výkon činnosti pedagogických pracovníků i pro jejich další vzdělávání. Pedagogičtí pracovníci absolvovali ve sledovaném období vzdělávání ve své odbornosti, které bylo částečně hrazeno také z projektu EU peníze středním školám. V průběhu školního roku určuje ředitel školy pedagogickým pracovníkům čerpání volna k dalšímu vzdělávání formou samostudia.

Škola byla založena již v roce 1714, patří k nejstarším ve východních Čechách. Je situována ve čtyřech budovách, které prošly mnoha změnami a stavebními úpravami. V roce 1982 byla k historické budově přistavena nová budova a v roce 1997 byla dána škole k užívání nová sportovní hala. O několik let později se stala škola bezbariérovou. I přes historické stáří budovy se jí daří udržovat v dobrém stavu. Zateplení nové budovy v roce 2011 přineslo škole energetické úspory.

Ve dvou budovách probíhá vlastní vzdělávací činnost, a to ve třiceti učebnách, z toho je pět určených pro výuku jazyků, dvě pro informační technologie, jedna pro hudební a jedna pro výtvarnou výchovu. Kromě těchto specializovaných učeben jsou ve škole tři laboratoře pro výuku biologie, fyziky a chemie. Všichni žáci ve chvílích svého volna mohou navštěvovat studovnu se čtenářským zázemím. Každá třída má kmenovou učebnu vybavenou nově výškově stavitelným nábytkem.

Tělesná výchova probíhá v malé tělocvičně, na lehkootletickém stadionu, posilovně, ve sportovní hale a na školním hřišti. V odpoledních hodinách jsou tyto prostory přístupné žákům i mimo výuku. V zimním období je k dispozici městské kryté kluziště. V minulém školním roce proběhly rozsáhlé úpravy ve sportovní hale a realizuje se projekt na revitalizaci hřiště a přilehlých prostor. Žáci mají možnost se stravovat v nedaleké městské jídelně.

V rámci materiálně-technického zabezpečení výuky stojí za zmínku inovace ve vybavení jedné z počítačových učeben (16 nových počítačů s připojením na internet). Ve druhé učebně je 22 počítačů, stejný počet je v kabinetech a kancelářích. Škola je vybavena kvalitní audiovizuální technikou, digitální kamerou, pevnou i přenosnou ozvučovací aparaturou.

V letech 2010 - 2013 škola hospodařila jako příspěvková organizace zejména s finančními prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, s účelovými neinvestičními dotacemi na realizaci rozvojových programů z kapitoly MŠMT, s příspěvkem na provozní výdaje z rozpočtu zřizovatele a s finančními podporami různých projektů z grantového programu kraje. Dále hospodařila s peněžními prostředky svých fondů, s finančními

sponzorskými dary, s výnosy z vlastní činnosti (pronájmy prostor školy a poskytnutí reklamní plochy).

Finanční prostředky na přímé výdaje na vzdělávání škola použila v posledních třech letech na platy a náhrady platů, zákonné odvody, ostatní osobní náklady, přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb, učební pomůcky, programové vybavení a na činnosti, které přímo souvisely s rozvojem školy a kvalitou vzdělávání. Ředitel školy zajistil fungování řídicí kontroly při nakládání s veřejnými prostředky, a tím vytvořil dobré podmínky pro hospodárné, efektivní a účelné nakládání s veřejnými prostředky.

Další získané finanční prostředky v posledních třech letech ze státního rozpočtu v rámci rozvojových programů MŠMT byly účelně využity na pokusné ověřování nové formy a organizace ukončování středního vzdělávání maturitní zkouškou (dále MZ), částečnou kompenzací výdajů vzniklých při realizaci společné části MZ, na posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci.

Z příspěvků na provoz z rozpočtu zřizovatele školy byly hrazeny nejen náklady na energii, údržbu a úhradu služeb k zabezpečení provozu školy, ale částečně také výdaje na učební pomůcky a výdaje spojené s dalším vzděláváním pedagogických pracovníků, na které škole nestačily finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu. Ve sledovaném období poskytl zřizovatel škole také příspěvky na výdaje spojené s využitím licence programového vybavení a investiční dotaci na opravu střechy a výměnu osvětlení sportovní haly.

Ke zlepšení podmínek pro výuku přispívá dále finanční podpora projektu EU peníze středním školám z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Škola finanční prostředky projektu využívá od roku 2012 zejména na zlepšování sociálního klimatu ve škole, metodické a jazykové kurzy pro učitele cizích jazyků a inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT. Pedagogičtí pracovníci v rámci projektu vytvářejí digitální výukové materiály, které jsou zaměřeny na dovednosti žáků v oblasti ICT gramotnosti.

V rámci globálního grantu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost škola realizovala ještě další grantové projekty zaměřené na podporu profesního rozvoje pedagogických pracovníků a na podporu přírodovědného a technického vzdělávání v Královéhradeckém kraji. Ve sledovaném období byl realizován projekt zateplení budovy, na který poskytl finanční prostředky Státní fond životního prostředí. Z Programu rozvoje venkova je Státním zemědělským intervenčním fondem spolufinancován projekt zaměřený na úpravu hřiště a vznik odpočinkové zóny. Management školy zajistil ve sledovaném období také zapojení do projektů zaměřených na výměnné pobyty žáků a spolufinancované např. Česko-německým fondem budoucnosti a Ministerstvem zahraničí.

Dalším zdrojem financování potřeb školy jsou prostředky vlastního investičního fondu, ze kterých byla financována např. oprava sociálního zařízení a opěrné zdi.

Na zlepšení podmínek pro výuku žáků se podílí také SRPDŠ, které přispívá žákům např. na stipendia, dopravu na exkurze, výměnné zahraniční pobyty žáků, adaptační kurzy a odměny žákům za umístění v soutěžích.

Pravidelné prověrky bezpečnosti, poučení žáků i preventivní opatření vytvářejí pro vzdělávání potřebné bezpečné a zdravé prostředí.

Řízení pedagogického procesu, organizace provozu školy, vedení a motivování pracovníků jsou na standardní úrovni, určité rezervy byly shledány v oblasti kontrolní činnosti. Informační systém vůči žákům, rodičům a partnerům je funkční. Dílčí rezervy byly zjištěny i v oblasti výchovného poradenství.

Přínos partnerství pro práci školy a pro rozhodování vedení školy je hodnocen jako nadprůměrný.

Škola má vytvořeny standardní podmínky pro realizaci vyučovaných oborů.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Obory vzdělání jsou realizovány v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Výuka probíhá podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP). Ty byly v rámci inovací upraveny a doplněny na základě podnětů vzešlých z jejich komparací. Dílčí drobné úpravy byly dále operativně provedeny v době inspekční činnosti. Aktuální verze ŠVP obsahují veškeré formální náležitosti a respektují příslušné rámcové vzdělávací programy. Jejich zpracování je ucelené a graficky přehledné. V učebních plánech je kladen důraz na všeobecnou složku vzdělávání. Disponibilními hodinami byly přednostně posíleny maturitní předměty. V rozvrzích hodin jednotlivých tříd jsou ve stanovené dotaci zařazeny všechny povinné předměty dané učebním plánem.

Výuka většiny sledovaných předmětů měla klasickou strukturu – seznámení s náplní hodin, frontální opakování a výklad nového učiva. V průběhu inspekční činnosti byla hodnocena oblast přírodovědné gramotnosti.

Materiálně-technické zázemí pro výuku českého jazyka a literatury je velmi dobré (moderní prezentační technika, dostatek učebních textů, žákovská knihovna). Názornost výuky zvyšovalo využití moderní prezentační techniky, učebnic a kopírovaných materiálů. Ve sledované výuce učitelé vytvářeli příznivou pracovní atmosféru podporující vzájemnou spolupráci žáků. Využívali moderní metody a formy práce, kterými udržovali žáky v aktivitě (prezentace vlastních názorů, interpretace textů, zajímavá zadání, párové i skupinové úkoly). Komunikativní schopnosti žáků jsou v hodinách rozvíjeny (referáty, individuální úkoly), jejich vztah k četbě je podporován. Čtenářské dovednosti žáků jsou rozvíjeny na velmi dobré úrovni.

V oblasti společenskovedních předmětů jsou žákům nabízeny volitelné předměty a řada školních i mimoškolních aktivit (dějepisné soutěže a olympiády, exkurze, návštěvy filmových a divadelních představení, besedy). V soutěžích a olympiádách se žáci umísťují na předních místech v okresních i krajských kolech. V hodinách předmětu základy společenských věd a volitelných seminářů (psychologie, společenské vědy) byla efektivně řízena samostatná práce, v dějepisu převažovala frontální výuka. Způsob výkladu se u jednotlivých vyučujících lišil. Někteří učitelé předávali žákům učební látku jako ucelenou informaci, jiní se snažili žáky řízeným rozhovorem zapojit do společného vyvozování nového učiva. Vyučující nemotivovali žáky k diskusím a výstižnému vyjadřování, chyběla i důslednější práce s obsahem textů. Efektivnost výuky byla podpořena vyhledáváním souvislostí s ostatními předměty (zeměpis, český jazyk a literatura), žáci pracovali s dějepisnými atlasy a obrazovými materiály. Didaktická technika byla využita jen v některých hodinách. Atmosféra ve třídách byla pracovního charakteru, podporovány byly kompetence interpersonální, občanské a kulturního rozhledu, pracovní i komunikativní. Výjimečně byli žáci vyzýváni k hodnocení své práce a práce ostatních, málo byly využívány vyučujícími i motivační prostředky. Většinou chybělo i zhodnocení práce žáků v závěru hodin. Při hospitační činnosti a následnou kontrolou bylo zjištěno, že ve třídě 3.A4 oboru vzdělání 79-41-K/41 v předmětu dějepis nebylo dodrženo časové rozvržení učiva do ročníků stanovené v ŠVP. V době inspekce bylo učivo druhého ročníku vyučováno v ročníku třetím. Z rozhovoru s ředitelem školy a předsedkyní předmětové komise dějepisu vyplynulo, že vedení školy tento problém identifikuje a připravuje strategii pro nápravu.

V rámci inspekčních hospitací bylo sledováno zvyšování funkční gramotnosti žáků v sociální oblasti. Využívané formy a metody práce většinou odpovídaly věku a vzdělávacím potřebám žáků i vyučovanému obsahu, přispívaly k rozvoji žakovských kompetencí a účinně zvyšovaly jejich sociální gramotnost. Žáci dostávali prostor pro vlastní seberealizaci, byli vedeni k samostatnosti, především ve volitelných předmětech společenskovedního charakteru. Jejich projev byl kultivovaný, uměli většinou vyjádřit, případně i obhájit svůj názor. Edukační záměry školy v oblasti sociální gramotnosti podporuje spolupráce s regionálními masmédií (místní kabelová televize, regionální periodika), sociální postoje žáků posiluje spolupráce školy s charitativními organizacemi (vánoční koncert pro mentálně postižené děti ve Stacionáři svatého Františka v Rychnově nad Kněžnou, dobrovolná finanční sbírka pro zdravotně postiženého spolužáka a další).

V rámci přírodovědných předmětů byla sledována výuka fyziky, chemie, zeměpisu a biologie. Ve zhlédnuté výuce byly většinou uplatňovány tradiční formy práce. Odlišnost pracovních stylů a metod práce učitelů se odrážela v rozdílné efektivitě výuky i míře využití vzdělávacích předpokladů žáků. Výraznější motivace žáků a jejich aktivnější zapojení do výuky byly zaznamenány především v hodinách biologie a zeměpisu. Část položených otázek byla vždy zaměřena na schopnost žáků využít získané poznatky v praxi. K zefektivnění výuky byla občas využita prezentační technika. Materiální zázemí pro výuku přírodovědných předmětů vytváří velmi dobré předpoklady pro úspěšné plnění obsahu i cílů vzdělávání stanovených ŠVP. K dispozici jsou odborné učebny a laboratoře, které jsou účelově zařízeny. V učebním plánu ŠVP navazují na výuku přírodovědných předmětů odpovídající laboratorní cvičení. Škola systematicky sleduje výsledky vzdělávání žáků v přírodovědných předmětech. Žákům školy je dáвана možnost zapojit se do přírodovědných soutěží a olympiád. V loňském školním roce se úspěšně účastnilo sedm žáků krajského kola přírodovědných olympiád. V průběhu sledované výuky většina žáků prokazovala, že má osvojené požadované znalosti a dovednosti. Výrazná podpora rozvoje přírodovědné gramotnosti byla zaznamenána v těch hodinách, ve kterých byli žáci vedeni k využívání vlastních poznatků při vyvozování dílčích závěrů, zdůvodňování či formulování podstaty problému.

Škola nabízí ke studiu jako povinný anglický jazyk na nižším i vyšším stupni gymnázia. Žáci od sekundy a prvního ročníku čtyřletého studia si volí druhý cizí jazyk mezi němčinou, ruštinou, francouzštinou a španělštinou. Zájemcům je nabízena v posledních dvou ročnících studia pro zdokonalení jazykových dovedností ještě konverzace (seminář základů jazyka) v angličtině, němčině, francouzštině a ruštině. Nejlepší žáci školy se každoročně účastní konverzačních soutěží v anglickém a německém jazyce – krajské kolo, mezinárodního výměnného programu „Řečeno evropsky“ to byl jednorázový projekt, soutěže Basic Lingva a City and Guilds Competition. Škola zajišťuje pro jazykově nadané žáky studijní pobyty v přátelských školách v Německu, Holandsku. Ruštinu mají žáci možnost procvičovat v ukrajinském Dubně.

Cizojazyčnou výuku zabezpečuje čtrnáct učitelů s odbornou kvalifikací. Průběžně se vzdělávají v rámci DVPP ve vzdělávacích strategiích, které posilují techniku dedukce a kritického myšlení. Počáteční vzdělávání cizích jazyků je založeno na vnímání jazykového systému všemi smysly, na základě organizačních povelů vyučujících v příslušném jazyce. Aplikovaná audioorální metoda (poslech a mluvení) byla v souladu s požadavky na počáteční vzdělávání žáků v nižších ročnících. Materiální a prostorové podmínky jazykové výuky jsou kvalitní, moderní didaktická technika byla však využita jen zřídka. Zvukové a obrazové podněty pomáhaly žákům fixovat důležité slovní obraty, reálie daných zemí, poznatky ze sociokulturního prostředí, základní frazeologii. Žáci si postupně osvojovali komunikativní a pracovní kompetence. Méně prostoru dostávali pro práci

s informacemi, při výuce chyběly slovníky. Kázeň a píle žáků v cizojazyčné výuce byla na dobré úrovni. Méně bylo využito příležitostí pro samostatné řečové projevy žáků, receptivní řečové dovednosti převládaly nad produktivními. Méně často byla zařazována do výuky interakce při tvorbě dialogů mezi žáky i skupinová práce. Výuka postrádala rovněž shrnující závěry hodin. Během hospitací nebyl zaznamenán významný individuální přístup učitelů k žákům se SVP.

Sledovaná výuka výpočetní techniky probíhala v počítačové učebně s využitím dataprojektoru. Byla vedena převážně frontální formou s názornou demonstrací jednotlivých úkonů. Žáci procvičovali dílčí operace, při nichž využívali odbornou terminologii. Splněný úkol odesílali učitelé elektronickou poštou do určeného souboru ke kontrole a hodnocení. Tělesná výchova byla hospitována ve výuce dívek i chlapců u obou oborů gymnázia. Žáci prokazovali velmi dobré pohybové dovednosti při nácviu míčové hry a posilovacích cvicích. Při hře byli aktivní, projevovali zájem o hru a respektovali daná pravidla se smyslem pro kolektivní spolupráci. Na výuku byli připraveni v souladu s pravidly uvedenými ve školním řádu, byli ukáznění. Velmi pozitivní byla skutečnost, že se z výuky omlouval velmi nízký počet žáků. Je zaveden systém evidence žáků se zdravotním omezením, kteří jsou na základě lékařské zprávy rozhodnutím ředitele školy buď uvolněni z výuky (10 žáků, z toho 3 pouze v 1. pololetí), nebo jsou zařazeni do zdravotní tělesné výchovy (10 žáků). Někteří žáci se zúčastňují běžné výuky, ale s určitým částečným omezením (17 žáků).

Při vyučování byly využívány především tradiční metody a formy práce. V několika hodinách byly pozorovány dílčí nedostatky, které se týkaly především nedodržení struktury hodin. Úroveň vzdělávání je v českém jazyce a literatuře, biologii, chemii a zeměpisu na velmi dobré úrovni, v ostatních předmětech je standardní. Oblast rozvoje sociálních vztahů, hodnot a etických principů je celkově hodnocena jako velmi dobrá. Pozitivem je výuka předmětu zdravotní tělesná výchova, do které jsou zařazováni žáci se zdravotním omezením. Jako nadstandardní byly posouzeny materiální podmínky pro výuku předmětu informační a komunikační technologie. Prezentační technika byla využita jen v některých sledovaných vyučovacích hodinách.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Ucelený systém průběžného sledování a pravidelného vyhodnocování individuálních, skupinových a celkových výsledků vzdělávání je funkční. Úspěšnost jednotlivých žáků je všemi pedagogickými pracovníky průběžně sledována, rizika neúspěšnosti jsou řešena při pedagogických radách.

Výsledky vzdělávání žáků zveřejněné ve výročních zprávách za poslední tři roky potvrzují, že se jejich prospěch stále udržuje na velmi dobré úrovni, která byla již konstatována při poslední inspekční činnosti. Nejlepší průběžné výsledky vykazují žáci nižších ročníků (prima, sekunda) víceletého gymnázia, jejichž průměrný prospěch byl ve druhém pololetí loňského roku 1,59 a 1,71. Z celkového počtu 447 žáků v uplynulém školním roce prospělo s vyznamenáním 47 žáků, pouze 2 neprospěli. Vysokou úspěšnost vykazují žáci při MZ (v loňském školním roce 35 % žáků prospělo s vyznamenáním, jen 4 neprospěli). Uvedené výsledky vzdělávání dokládají, že proces vzdělávání ve škole má velmi dobrou úroveň a svědčí o kvalitní pedagogické práci všech vyučujících. Zároveň dokládají i systematickou činnost jednotlivých předmětových komisí, které s dosahovanými výsledky žáků pracují, analyzují je a vyvozují z nich důsledky pro zkvalitnění své práce. Příčiny neúspěchu žáků jsou sledovány a jsou přijímána opatření na jejich eliminaci.

Škola využila ke zjišťování výsledků vzdělávání externích testů zaměřených na připravenost žáků čtvrtých ročníků k MZ ve vzdělávacích oblastech matematika, český, anglický a německý jazyk. Výsledky žáků v testování odpovídaly jejich reálným výsledkům dosaženým u MZ. V uplynulém školním roce se škola zúčastnila celoplošné generální zkoušky ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. ročníků základní školy a odpovídajících ročníků nižšího gymnázia v matematice.

Ve sledovaném období posledních tří let se žáci školy zúčastnili okresních, krajských a celorepublikových soutěží téměř ve všech oblastech vzdělávání, ve kterých se umístili často na předních místech. Největšího úspěchu dosáhl v uplynulém školním roce žák kvarty, který obsazením druhého místa v republikovém kole soutěže postoupil na mezinárodní astronomickou olympiádu v Jižní Korei a obsadil třetí příčku. Výrazných úspěchů dosáhli žáci i ve sportovních disciplínách, především na celorepublikové úrovni v atletice (1. a 12. místo) a v šachách v kategorii žáků základního vzdělávání (10. místo).

S ohledem na studijní potenciál přijímaných žáků, průběžné výsledky a vysokou úspěšnost žáků při ukončování vzdělávání vyplývá, že proces vzdělávání ve škole vykazuje vysokou přidanou hodnotu.

Závěry

Úroveň řízení školy odpovídá její velikosti a délce řídicí praxe ředitele školy, který klade důraz na soustavné zvyšování efektivity výchovně vzdělávací práce. Má jasné představy o dalším prohlubování kvality řízení školy a postupném odstraňování případných rizik zjištěných vnitřní i vnější autoevaluační činností.

Slabším místem v řízení školy je méně důsledný kontrolní systém. Práce zaměstnanců je sledována, vyhodnocována, ale není systematicky prováděna kontrola realizace přijatých opatření. Rizikem je i absence průběžného sledování a vyhodnocování všech předepsaných oblastí výchovného poradenství. Při organizaci přijímacího řízení jsou dodržovány stanovené právní předpisy. ŠVP jsou v souladu s RVP.

Na požadované úrovni je zajišťováno bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý vývoj žáků. Celý objekt školy tvoří kompaktní celek, který svým umístěním i funkčností vyhovuje gymnaziálnímu vzdělávání. Účelný interiér budovy se podílí i na tvorbě pozitivního klimatu školy. Vybavení školy ICT a moderní didaktickou technikou je standardní.

K silným stránkám školy patří především téměř 100% kvalifikovanost pedagogického sboru, informovanost všech pracovníků při vytváření strategie rozvoje školy, vysoká úspěšnost žáků školy ve vzdělávacích programech a v soutěžích, postupná modernizace budovy, didakticky a esteticky podnětná výzdoba učeben a ostatních prostor školy, výuka zdravotní tělesné výchovy. Partnerská spolupráce školy cíleně podporuje naplňování jejích výchovně vzdělávacích cílů i koncepčních záměrů. Je hodnocena jako příklad dobré praxe.

V průběhu vzdělávání byly uplatňovány pedagogické formy a metody, které vytvářely možnosti i pro individuální vzdělávací přístup. Učitelé při výuce zapojovali žáky do výkladu i organizace hodin. Důležitá rezervy zůstávají v převaze frontálního vyučování, v absenci sebehodnocení žáků, ve využití časového prostoru v závěrech hodin pro hodnocení aktivity žáků i shrnutí učiva.

Česká školní inspekce doporučuje zkvalitnit systém kontroly zejména v oblasti přijímání a prosazování opatření ke zlepšování kvality vzdělávání školy, provádět průběžné revize

ŠVP, případně i rozpracovat učivo do časově tematických plánů pro průkazné plánování i kontrolu odučeného učiva. V oblasti výchovného poradenství důsledně naplňovat všechny prioritní úkoly této činnosti. Do výuky zařazovat i moderní formy práce, klást důraz na dodržování struktury vyučovacích hodin, více podpořit sebe prezentaci žáků, jejich komunikační dovednosti a přesvědčivé vystupování. Vzhledem k rozdílům ve stylu a metodách výuky učitelů by bylo vhodné realizovat i jejich vzájemné hospitace. Při hospitační činnosti sledovat i míru zapojení žáků do procesu učení. Důležitou rezervou zůstávají ve využívání prezentační techniky pro zefektivnění výuky.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Gymnázium Františka Martina Pelcla, Rychnov nad Kněžnou čj. 14750/SM/2009, ze dne 10. září 2009
2. Dodatek č. 1 zřizovací listiny čj. 14750/SM/2009 ze dne 14. června 2012, s účinností od 14. června 2012
3. Rozhodnutí MŠMT čj. 23 131/2010-21 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 3. 9. 2010, s účinností od 3. 9. 2010 (změna ředitele školy)
4. Jmenování do funkce ředitele školy čj. 16525/SM/2010-1, ze dne 26. srpna 2010 s účinností od 1. 8. 2012, na období 6 let
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 8. 10. 2013
6. Koncepce rozvoje Gymnázia Františka Martina Pelcla, Rychnov nad Kněžnou, Hrdinů odboje 36, na roky 2011 – 2015 s datem 9. 11. 2010
7. Organizační řád Gymnázia Františka Martina Pelcla v Rychnově nad Kněžnou včetně Organizačního schéma s datem 1. 9. 2013
8. Pracovní náplně zástupců ředitele školy s platností od 1. 9. 2013 s podpisem ředitele školy
9. Pověření k vedení předmětových komisí včetně náplně práce s podpisem ředitele školy
10. Výroční zpráva o činnosti Gymnázia Františka Martina Pelcla v Rychnově nad Kněžnou za školní roky 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013
11. Školní řád, Gymnázia Františka Martina Pelcla, Rychnov nad Kněžnou, aktualizovaný ke dni 26. 8. 2013
12. Školní vzdělávací programy pro gymnaziální obory: 79-41-K/41 a 79-41-K/81, aktualizované ke dni 1. 9. 2011
13. Klasifikační řád jako součást školního řádu s platností od 1. 9. 2013
14. Plán hospitační činnosti na školní rok 2013/2014 s datem 30. 8. 2013 a podpisem ředitele školy
15. Hospitační záznamy ředitele školy, zástupce ředitele školy a předsedů předmětových komisí ve školním roce 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014
16. Plány práce a závěrečné zprávy předmětových komisí na školní roky 2012/2013, 2013/2014
17. Plán čerpání dovolené, samostudia a DVPP pro školní rok 2013/2014 s datem 15. 8. 2013
18. Měsíční plány práce září – prosinec 2013 s podpisem ředitele školy
19. Organizace školního roku 2013/2014 s datem 16. 8. 2013 a podpisem ředitele školy

20. Ročenka Gymnázia F. M. Pelcla, Rychnov nad Kněžnou 2011/2012, 2012/2013
21. Zápisy z jednání školské rady ve školním roce 2012/2013, 2013/2014
22. Třídní knihy ve školním roce 2012/2013 a 2013/2014 (náhodný výběr)
23. Třídní kniha třídy 3.A4 oboru vzdělání 79-41-K/41 ve školním roce 2013/2014
24. Výkaz S 8-01 o střední škole podle stavu k 30. 9. 2012
25. Výkaz R 13-01 o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2012
26. Směrnice pro vnitřní kontrolní systém čj. 121/2008 s účinností od 1. 1. 2009
27. Protokol o výsledku veřejnosprávní kontroly na místě ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, provedené Krajským úřadem Královéhradeckého kraje dne 19 června 2013
28. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2012
29. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2010, 2011 a 2012
30. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2012
31. Hlavní kniha účetnictví za rok 2012
32. Přehled a specifikace činností školy v projektových aktivitách za roky 2010 – 2013
33. Personální dokumentace pedagogů vyučujících ve škole ve školním roce 2013/2014
34. Zápisy z pedagogických rad za školní roky 2012/2013, 2013/2014
35. Zápisy z poradního sboru ředitele školy, vedené od roku 2008 k termínu inspekce
36. Testy komerční společnosti (maturitní trénink) ve školním roce 2011/2012, 2012/2013
37. Výsledky testování školy Druhá celoplošná generální zkouška ověřování výsledků žáků na úrovni 5. a 9. ročníků základní školy ze dne 18. 6. 2013
38. Rámcový přehled sportovních akcí školní rok 2013/2014
39. Matrika školy ve školním roce 2013/2014
40. Rozvrh vyučování platný ve školním roce 2013/2014
41. Zápisy z porad vedení za rok 2013
42. Soubor vnitřních norem (pokynů a příkazů) platných pro školní rok 2013/2014
43. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2013 – 2014 ze dne 28. 8. 2013
44. Minimální preventivní program na Gymnázium F. M. Pelcla v Rychnově nad Kněžnou ze dne 4. 10. 2012
45. Projekt „Škola – zóna bez drog“ na Gymnázium F. M. Pelcla v Rychnově nad Kněžnou ze dne 4. 10. 2012
46. Zpráva o výsledky monitorování výskytu drog v objektu školy v rámci projektu Škola bez drog ze dne 25. 10. 2013
47. Nabídka preventivních seminářů odborného lektora Mgr. Martina Vlasáka pro ZŠ, vnitřní dokument školy bez bližšího určení
48. Kniha úrazů vedená ode dne 12. 9. 2011 ke dni inspekce
49. Provozní řád knihovny ze dne 1. 9. 2013
50. Provozní řád studovny ze dne 1. 9. 2013
51. Provozní řád učebny českého jazyka ze dne 1. 9. 2013
52. Laboratorní řád pro odbornou učebnu cizích jazyků JL1 – 2. poschodí SB ze dne 1. 9. 2013

53. Laboratorní řád pro odbornou učebnu jazyků JL2 -2. poschodí SB ze dne 1. 9. 2013
54. Laboratorní řád pro odbornou učebnu jazyků JL6 1. Poschodí NB ze dne 1. 9. 2013
55. Provozní řád učebny výpočetní techniky 1 ze dne 1. 10. 2010
56. Provozní řád učebny VT 2ze dne 29. 8. 2013
57. Provozní řád učebny Hudební výchovy ze dne 31. 8. 2013
58. Provozní řád fyzikální laboratoře ze dne 1. 9. 2010
59. Laboratorní řád laboratoře chemie ze dne 27. 8. 2012
60. Provozní řád laboratoře biologie ze dne 29. 8. 2013
61. Traumatologický plán ze dne 28. 3. 2008
62. Provozní řád sportovní haly gymnázia ze dne 1. 9. 2013
63. Provozní řád tělocvičny ze dne 1. 9. 2010
64. Provozní řád posilovny ze dne 8. 9. 2010
65. Provozní řád školního hřiště ze dne 1. 9. 2010
66. Zpráva o provedení veřejných prověrek BOZP ze dne 25. února 2013
67. Plány činnosti a zápisy předmětových komisí ve školním roce 2013/2014
68. Záznamy o úrazech ve školním roce 2013/2014
69. Směrnice pro akce prováděné školou s počtem zúčastněných nad 200 osob ze dne 15. 4. 2010
70. Zpráva ze schůzky předmětové komise jazyk německý ze dne 27. 8. 2013
71. Plán a úkoly předmětové komise anglického jazyka pro školní rok 2013 – 2014 ze dne 5. 9. 2013
72. Spisy přijímacího řízení 2012/2013 přihlášky osmileté, spisový znak 5. 1., ukládací znak S 10
73. Spisy přijímacího řízení 2012 – 2013 přihlášky čtyřleté, spisový znak 5. 2., ukládací znak S 10
74. Maturitní protokoly 4.B4 ve školním roce 2012/2013
75. Maturitní protokoly 4. A4 ve školním roce 2012/2013
76. Maturitní protokoly 8. A8 ve školním roce 2012/2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Markéta Stuchlíková, školní inspektorka

PaedDr. Markéta Stuchlíková, v. r.

Mgr. Dana Janulíková, školní inspektorka

Mgr. Dana Janulíková, v. r.

Mgr. Jiří Jetel, školní inspektor

Mgr. Jiří Jetel, v. r.

Hana Rozsypalová, školní inspektorka

Hana Rozsypalová, v. r.

Mgr. Eva Vachatová, školní inspektorka

Mgr. Eva Vachatová, v. r.

Bc. Dana Luňáková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Luňáková, v. r.

V Hradci Králové dne 20. 12. 2013

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Petr Kačírek, ředitel školy

Mgr. Petr Kačírek, v. r.

V Hradci Králové dne 20. 12. 2013

Připomínky ředitele školy nebyly podány.